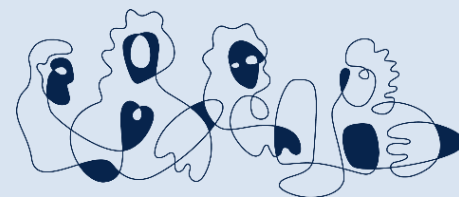




Fylkesmannen i Vestfold og Telemark



Regionalt miljøprogram i jordbruket

RMP-tilskudd 2019

VEILEDNINGSHEFTE

Søknadsfrist 15. oktober

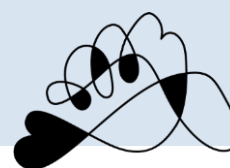


Fylkesmannen i Vestfold og Telemark

Epost: fmvtpost@fylkesmannen.no

Telefon: 33 37 10 00

Hjemmeside: www.fylkesmannen.no/vt



Oversikt over tiltak med sidehenvisning

Tilskudd til tiltak i kulturlandskapet

Tiltak	Tiltaks- klasser	Enhet	Foreløpig sats kr		
			Visse områder	Alle områder	SIDE
Kulturlandskap					
Drift av bratt areal	Helning 1:5	dekar	200		10
	Helning 1:3	dekar	300		
Drift av beitelag	Storfe/hest	dyr		15	11
	Småfe	dyr		10	
Beiting av verdifulle jordbruks-landskap i innmark	Beiting	dekar	150		12
Beiting av verdifulle jordbruks-landskap i utmark	Storfe/hest	dyr	1 200		13
	Småfe	dyr	350		
Slått av verdifulle jordbruks-landskap	Slått	dekar	200		14
Skjøtsel av gårdsdammer	Dam	stk		800	15
Biologisk mangfold					
Slått av slåttemark	Svært viktig	dekar	2 000		16
	Viktig	dekar	2 000		
	Lokalt viktig	dekar	2 000		
Skjøtsel av biologisk verdifulle arealer	Slått	dekar		1 000	17
	Beiting	dekar		250	
Skjøtsel av trua naturtyper	Slått/rydding	dekar		500	18
	Beiting	dekar		250	
Skjøtsel av styvingstrær	Tre	stk		800	19
Soner for pollinerende insekter	Høy sats	meter		50	20
Kulturminner og kulturmiljøer					
Drift av seter	Egen foredling	seter		55 000	22
	Levering meieri	seter		55 000	
Skjøtsel av automatisk fredete kulturminner	Slått	dekar		500	23
	Beiting	dekar		300	
Skjøtsel av steingjerder	Steingjerder	meter		5	24
Skjøtsel av kulturhistoriske områder	Slått/rydding	dekar	500		25
	Beiting	dekar	250		
Friluftsliv					
Vedlikehold av turstier i jordbrukslandskapet	Lav tilrettelegging	meter		10	26

Tilskudd til tiltak mot forurensning

Tiltak	Tiltaksklasser	Enhet	Foreløpig sats kr		SIDE
			Prioriterte områder	Andre områder	
Avrenning til vann					
Ingen jordarbeiding om høsten	Erosjonsklasse 1	dekar	40	30	27
	Erosjonsklasse 2	dekar	60	50	
	Erosjonsklasse 3	dekar	150	100	
	Erosjonsklasse 4	dekar	200	150	
Gras på arealer utsatt for flom og erosjon	Erosjonsklasse 3 og 4	dekar	65	0	28
Direktesådd høstkorn og høstoljevekster		dekar	100	50	29
Fangvekst som underkultur		dekar	120	90	30
Fangvekst sådd etter høsting		dekar	250	200	31
Grasdekte vannveier og grasstriper i åker	Korn	meter	25	20	32
	Potet/grønnsaker	meter	35	30	
Grasdekt kantsone i åker	Korn	meter	10	5	33
	Potet/grønnsaker	meter	30	20	
Utslipp til luft					
Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel		dekar	35	35	34
Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange		dekar	40	40	35
Plantevern					
Ugrasharving i åker		dekar	80	80	36
Ugrasbekjempelse i radkulturer	Mekanisk ugrasbekjempelse	dekar	150	150	37
Miljøavtale					
Miljøavtale for nedbørfelt Akersvannet (i kommunene Sandefjord og Tønsberg)	Trinn 1	dekar	70	0	38
	Trinn 2	dekar	100	0	

RMP-forskriften finner du på side 40-48 i heftet.
Der står alle vilkårene knyttet til tilskuddene.
Se også våre nettsider [her](#).

Nytt miljøprogram for Vestfold og Telemark

Vestfold og Telemark har nå fått nytt felles Regionalt miljøprogram (RMP). Miljøprogrammet er utarbeidet av Fylkesmannen i Vestfold og Telemark i nært samarbeid med næringsorganisasjonene i vår region. Ny instruks fra Landbruksdirektoratet har lagt føringer og gitt endringer i innhold og vilkår i de ulike tilskuddsordningene. Noen tilskuddordninger er fjernet, en del er endret og noen nye kommet til.

Bidra til bedre miljø!

Det er mange områder med verdifulle kulturlandskap i regionen vår. Disse inneholder også stort naturmangfold og viktige kulturminner. Flere av vassdragene i Vestfold og Telemark er påvirket av jordbruksdrift, og har ikke god nok miljøtilstand. Jordbruket må også ha økt oppmerksomhet på klimautslipp. Det er viktig at du som bonde tenker gjennom hvilke miljøtiltak som kan gjøres på din gård for å ivareta kulturlandskapet, bedre vannmiljøet eller redusere utslipp til luft.

Hvordan søker du?

Søk elektronisk!

Landbruksdirektoratet har laget en [bruksanvisning](#) til hvordan du kan søke RMP-tilskudd elektronisk. Du kan søke fra 1. august.

Det er dessverre slik dette året, at det ikke er mulig å overføre de inntegnede kartene fra tidligere inn i årets søknad. Tiltakene må tegnes inn på kart på nytt. Fra 2020 vil det være mulig å ta inn kartene fra 2019.

Link til søknadsskjemaet finner du på [vår nettside](#) eller [Landbruksdirektoratets nettside](#).

Fordeler ved å søke elektronisk:

- Du får ferdig utfylte opplysninger om foretaket
- Du får løpende beskjed om du har fylt ut skjemaet riktig
- Opplysningene blir kontrollert
- Du får kvittering på at søknaden er mottatt. Husk å sjekke meldingsboksen i Altinn!
- Opplysningene du legger inn kan kopieres til søknader senere år
- I Altinn kan du se når søknaden er behandlet

Du kan alltid kontakte landbrukskontoret i kommunen for å få hjelp med søknaden. Men husk at du selv er ansvarlig for at den er fylt ut, og at opplysningene i søknaden er riktige

Husk

Søknadsfrist

15. oktober!



Foto: Simen Gjerseth

Verdt å vite

Når kan jeg søke?

- 1. august – søknadsomgangen åpner
- 15. oktober – søknadsfrist RMP
- 15. november – søknadsfrist for drift av beitelag

Dersom du leverer RMP- søknaden etter fristen 15. oktober reduseres tilskuddet med 1000 kr per virkedag. Søknader som leveres senere enn 20 virkedager etter fristen vil bli avvist, RMP-forskriften § 33.

Skal du søke om RMP-tilskudd i et annet fylke enn Vestfold og Telemark, må du søke om RMP-tilskudd i det fylket arealet ligger.

Hvem kan søke?

Foretak som driver vanlig jordbruksproduksjon og beitelag som er godkjent av kommunen og som er registrert i Enhetsregisteret kan søke tilskudd.

Det er den som disponerer arealet i søknadsåret som har rett på tilskuddet. Tilskuddet utbetales til det foretaket eller beitelaget som har søkt.

Når blir tilskuddet utbetalt?

Utbetaling skjer fra Landbruksdirektoratet innen 1. mars 2020.

Leiejord?

Ved endring av jordleieavtaler for arealer det søkes RMP-tilskudd til bør søker underrette eier og ny leier om det er gitt miljøtilskudd til arealet, og hvilke følger det har for driften.

Kart

På hjemmesiden til NIBIO finner du [«Gårdskart»](#) og [«Kilden»](#) som kan være til god hjelp når du skal søke.

Pass på at opplysningene i søknaden er riktige!

Kommunen, Fylkesmannen eller Landbruksdirektoratet kan kontrollere opplysningene du har gitt i RMP-søknaden. Kontrollen utføres vanligvis ved stedlig befarings med kontroll av arealer og dyr m.m.

Feil opplysninger i søknaden og brudd på vilkår kan føre til avkorting av tilskuddet.

Prioritering av områder for tiltak i kulturlandskapet

I Vestfold og Telemark er visse områder prioritert høyere enn andre med tanke på tilskudd til tiltak. Enkelte tilskudd gjelder kun for Telemark.

Innmark

TELEMARK

Drift av bratt areal er viktig for å holde arealene i hevd og opprettholde et åpent kulturlandskap. I Telemark kan det derfor gis tilskudd til bratt areal på overflatedyrka og fulldyrka arealer.

I kommunene i Telemark er det fra tidligere valgt ut kartfestede områder med verdifulle jordbrukslandskap. Disse er videreført i 2019, og enkelte tilskudd gjelder kun for disse områdene. Ta kontakt med landbrukskontoret i kommunen for å få info om disse prioriterte områdene.

VESTFOLD

I Vestfold er hovedfokus innmarksbeiter. Omfanget av disse er begrenset, og de ligger spredt i randsonen rundt de fulldyrka arealene. De er truet av gjengroing. Ravinebeiter kan ha deler som innmarksbeite og deler som fulldyrka jord.

BEGGE FYLKENE

Gammel kulturmark som er åpnet opp og gjerdet med SMIL-tilskudd, kan gis RMP-tilskudd for å sikre beiting i områdene.



Sau på beite i Vestfold, foto O.C. Torkildsen.



Sau på beite i Telemark, foto I.M. Lindstrøm

Utmark

BEGGE FYLKENE

På øyer og i naturvernområder langs kysten i Vestfold og Telemark har det i lengre tid pågått arbeid med å åpne opp kulturlandskap preget av jordbruksdrift. Beiting er et viktig skjøtselstiltak for å ivareta disse områdene, samt å utnytte beiteressursene. I kystsonen ligger Jomfruland og Stråholmen utvalgte kulturlandskap og Færder utvalgte kulturlandskap. Disse overlappes delvis av Jomfruland nasjonalpark og Færder nasjonalpark. Øyer og naturvernområder langs kysten er derfor prioritert med et dyretilskudd.

Beitelag med dyr på utmarksbeite kan gis tilskudd i begge fylkene. Det er viktig å finne nyttige fellesløsninger i beitebruken og sikre god utnyttelse av utmarksressursene.

Prioritering av områder for tiltak mot avrenning

I Vestfold og Telemark er arealer under marin grense prioritert med tanke på avrenningstiltak. Enkelte forurensingstiltak gjelder kun innenfor prioriterte områder.

Marin grense er det høyeste nivået havet har hatt etter istiden. Her har vi næringsrikt leirholdig jordsmonn, og mye åpent åkerareal med høy risiko for avrenning. Dette vil tilsvare alt dyrka areal i Vestfold, og nesten all åpen åkerdrift i Telemark. Området henger geografisk sammen, og er jordbruksarealer med intensiv drift. I nasjonalt perspektiv har disse områdene, preget av leirjord og påvirkede vassdrag, spesielle utfordringer med tanke på avrenning av jord og næringsalter.

Det vil være en fordel å kunne holde like tilskuddssatser i dette området. I andre områder er tilskuddssatsene noe lavere. Der hvor miljøutfordringene er ekstra store vil det åpnes muligheter for å søke tilskudd til miljøavtale. I 2019 åpnes denne muligheten for de som drifter jord i nedbørfeltet til Akersvannet i Sandefjord og Tønsberg kommuner.

Områder under marin grense:



Økologisk miljøtilstand

Drikkevannskildene Norsjø, Farris og Eikeren har god økologisk miljøtilstand, samt bekkefelt i skogsområdene. Det samme gjelder Numedalslågens hovedløp. I jordbruksområdene i Nedre Telemark og i Vestfold, med åpen åkerdrift, er miljøtilstanden i de fleste innsjøene og bekkefeltene ikke god nok. I Vestfold har en del innsjøer og bekkefelt dårlig eller svært dårlig tilstand, mens flesteparten av vannforekomstene har moderat tilstand. I begge fylkene har derfor tilskuddordningene mot avrenning til vann, både i RMP og SMIL, vært målrettet mot områdene i Nedre Telemark og i hele Vestfold.

Nytt om tilskuddsordningene

Tilskudd i kulturlandskapet

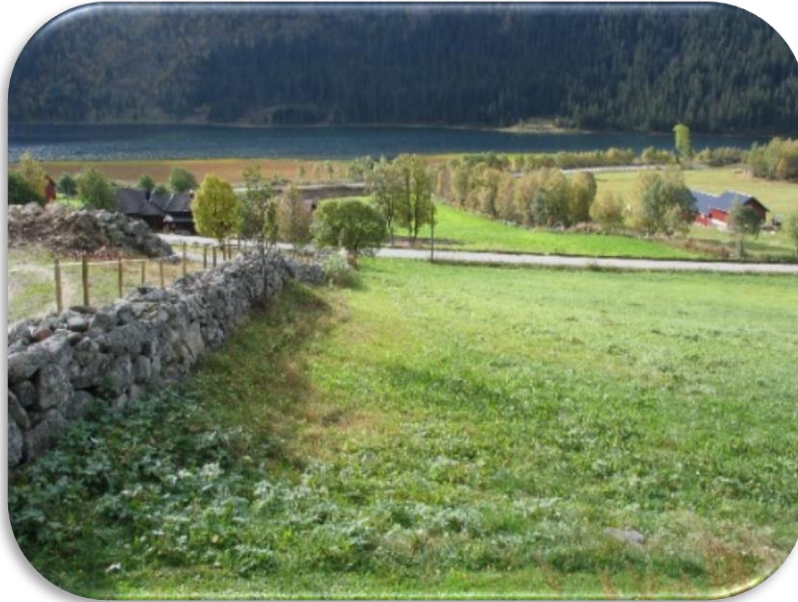


Foto:
Aud Toril Stensrød
kulturlandskap i Vinje

- ✓ Drift av bratt areal - i Jordbruksavtalen er det bestemt at dette tilskuddet skal gjelde for Telemark og ikke for Vestfold
- ✓ Drift av seter - ny for Vestfold
- ✓ Soner for pollinerende insekter - ny for begge fylkene
- ✓ Skjøtsel av trua naturtyper - ny tilskuddordning
- ✓ Øybeiting - faller inn under «Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark»
- ✓ Verneområder - faller inn under «Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark»
- ✓ Skjøtsel av gårdsdammer - ny for Telemark
- ✓ Skjøtsel av styvingstrær - ny for Vestfold
- ✓ Drift av beitelag - ny for Vestfold



Alle foto: Ole Christian Torkildsen, Vestfold

Nytt om tilskuddsordningene

Tilskudd mot forurensning



Foto: Hilde Marianne Lien

- ✓ Direktesådd høstkorn og høstoljevekster – tilbake i Vestfold
- ✓ Nedfelling/nedlegging av husdyrgjødsel – eget tilskudd
- ✓ Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange – kan gis i tillegg til tilskudd til nedfelling/nedlegging – ny for Telemark
- ✓ Ingen jordarbeiding om høsten - nytt for Telemark at det blir tilskudd i erosjonsklasse 1
- ✓ Gras på arealer utsatt for erosjon - klasse 3 og 4 - ny for Telemark - gjelder «prioriterte områder» for foretak med kornproduksjon samme år
- ✓ Grasdekte kantsoner og vannveier – tilskuddssatsene er hevet – kravet til bredde har økt fra 5 m til 6 meter
- ✓ Tilskudd til fangvekster - ny for Telemark
- ✓ Ugrasbekjempelse i radkulturer - ny for Telemark
- ✓ Miljøavtale - ny ordning - testes ut rundt Akersvannet i 2019

Beskrivelser av de 28 tilskuddsordningene

Det er laget faktaark om hver tilskuddordning. Disse ligger på [Fylkesmannens nettside](#) både på nynorsk og bokmål. Du kan også lese faktaarkene på de neste sidene som følger her.

I noen tilfeller kan det søkes på flere tiltak på samme areal. Se [Fylkesmannens nettside](#).

Tiltak: Drift av bratt areal

Miljøtema: Kulturlandskap, RMP-forskriften kapittel 2

RMP-forskriften § 4:

Det kan gis tilskudd for drift av jordbruksareal med hellingsgrad på 1:5 eller brattere, eller 1:3 eller brattere for å ivareta kulturlandskapet.

Tilskuddet gjelder for Telemark fylke.

Tilskuddet gis ikke til beiting eller beitepussing alene.

Tiltaksklasser: overflatedyrka og fulldyrka 1:3, overflatedyrka og fulldyrka 1:5

Tilskuddet utmåles per dekar.

Beskrivelser:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til drift av bratte arealer for å holde arealene i hevd, og ivareta et åpent kulturlandskap. Kravene i bestemmelsene er slik at det må være drift på arealene slik som slått av gras eller høsting av korn eller andre vekster. Beiting alene vil derfor ikke gi tilskudd. Det kan ikke gis tilskudd til innmarksbeite.

Det ble bestemt i jordbruksoppjøret at tilskuddet gjelder for Telemark, men ikke Vestfold. Det er ikke arealbegrensning. Tilskuddet kan kun gis det året som tiltaket blir gjennomført (RMP-forskriften § 32).

Foreløpig tilskuddssats 2019:

- ✓ Overflatedyrka og fulldyrka 1:3 – 300 kr/dekar
- ✓ Overflatedyrka og fulldyrka 1:5 – 200 kr/dekar



Foto: Thor Christiansen – bratt areal i Mannås, Vinje kommune

Tiltak: Drift av beitelag

Miljøtema: Kulturlandskap, RMP-forskriften kapittel 2

RMP-forskriften § 5:

Det kan gis tilskudd for drift av beitelag som oppfyller vilkårene i § 3 bokstav b. Beitelagene må ha minst to medlemmer, og årlig rapportere om driften til Fylkesmannen. Småfe på utmarksbeite skal ha tilsyn minst en gang per uke, og storfe som holdes på utmarksbeite skal ha tilsyn minimum to ganger per uke.

Tiltaksklasser: storfe/hest, småfe.

Tilskuddet utmåles per dyr sluppet på utmarksbeite.

RMP-forskriften § 3b – grunnvilkår:

Beitelag kan søke tilskudd for drift etter § 5. Med beitelag menes i denne forskriften sammenslutninger som er registret som samvirkeforetak eller forening i Enhetsregisteret, og som har til hovedformål å samarbeide om hensiktsmessige fellesløsninger innen beitebruk og god utnyttelse av utmarksbeite

Beskrivelser:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til samarbeid om beiting med sikte på god utnyttelse av beiteressurser i utmark, og effektivt tilsyn med minst mulig tap av dyr. Slikt samarbeid kan gjelde tilsyn, sanking og ettersyn, og vedlikehold av gjerder og installasjoner.

Tilskuddet utmåles per dyr sluppet på beite. Dette er en endring i forhold til tidligere praksis. Tilskuddet gjelder nå for begge fylkene.

Søknadsfristen er 15. november.

Foreløpig tilskuddssats 2019:

- ✓ Storfe/hest – 15 kr/dyr
- ✓ Småfe – 10 kr/dyr



Foto: Anne Aasmundsen - geiter i fjellet

Tiltak: Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark

Miljøtema: Kulturlandskap, RMP-forskriften kapittel 2

RMP-forskriften § 6:

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbruksarealer.

Tilskuddet gjelder i disse områdene:

Telemark fylke: Kartfestede områder valgt ut i hver kommune, og gammel kulturmark istandsatt med SMIL-tilskudd.

Vestfold fylke: Innmarksbeiter, marginale fulldyrka arealer på ravinebeiter og gammel kulturmark istandsatt med SMIL-tilskudd.

Arealet skal være godt nedbeitet minst en gang i løpet av sesongen

Tilskuddet utmåles per dekar.

Beskrivelser:

Formålet er å stimulere til beiting av verdifulle jordbruksarealer for å holde arealene i hevd, samt bevare et jordbrukspreg og åpent landskap. Med verdifulle jordbruksarealer menes områder med kulturlandskapsverdier skapt av langvarig tradisjonell jordbruksdrift.

I de kartfestede områdene i Telemark kan tilskudd gis til beiting på fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite. Ta kontakt med landbrukskontoret i kommunen for å få info om disse kartfestede områdene.

I Vestfold er hovedfokus innmarksbeiter. Ravinebeiter kan ha deler som innmarksbeite og deler som fulldyrka jord. Derfor kan det tas det med marginale områder med fulldyrka ravinebeiter. Arealtypene finnes i NIBIOs kartdatabase AR5.

Gammel kulturmark i begge fylkene som er åpnet opp og gjerdet med SMIL-tilskudd, kan gis dette RMP-tilskuddet for å sikre beiting i områdene. Tilskudd kan gis til disse arealene også i overgangen til å bli registrert som innmarksbeiter.

Foreløpig tilskuddssats 2019: 150 kr/dekar



Foto: Anne Aasdalen - Telemarksku på beite i Seljord kommune

Tiltak: Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark

Miljøtema: Kulturlandskap, RMP-forskriften kapittel 2

RMP-forskriften § 7:

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark.

Tilskuddet gjelder for beiting på øyer uten broforbindelse og for beiting i naturvernområder langs kysten øst for riksveg E-18.

Beitingen skal foregå i minimum seks uker før 15. oktober. Det skal være minst to dekar beitbart areal per småfe og minst fem dekar beitbart areal per storfe/hest.

Tiltaksklasser: Storfe/hest, småfe.

Tilskuddet utmåles per dyr.

Beskrivelser:

Formålet er å stimulere til beiting av verdifulle jordbruksarealer for å holde arealene i hevd, samt bevare et jordbrukspreg og åpent landskap. Beiting kan også ivareta kulturbetinget naturmangfold i utmark. Med verdifulle jordbrukslandskap menes områder med kulturlandskapsverdier skapt av langvarig tradisjonell jordbruksdrift.

På øyer og i verneområder langs kysten i Vestfold og Telemark har det i lengre tid pågått arbeid med å åpne opp kulturlandskap preget av jordbruksdrift. Beiting er et viktig skjøtselstiltak for å ivareta disse områdene, samt å utnytte beiteressursene. I kystsonene er det to Utvalgte kulturlandskap og to nasjonalparker.

Tilskudd kan nå gis til beiting på alle øyer uten broforbindelse. Alle arealer på øyene anses i dette tilskuddet som «utmark». Naturvernområder langs kysten med avgrensning riksveg E-18 er også med

Det er satt krav til lengden på beiteperioden, og minstekrav til beiteareal per dyr i forskriften. I beitbart areal inngår ikke bart fjell og tett skog. Det må være beitebare arter på det tilskuddsberettigede arealet.

Foreløpig tilskuddssats 2019: Storfe/hest 1200 kr/dyr, småfe 350 kr/dyr



Foto over: Marianne Sandgren, Søndre Årø Gård - Færder utvalgte kulturlandskap
Foto høyre: Hilde Marianne Lien - Ildverket, Færder UKL



Tiltak: Slått av verdifulle jordbrukslandskap

Miljøtema: Kulturlandskap, RMP-forskriften kapittel 2

RMP-forskriften § 8:

Det kan gis tilskudd for slått av fulldyrka eller overflatedyrka areal for å opprettholde verdifulle jordbrukslandskap.

Tilskuddet gjelder for Telemark fylke i de kartfestede områdene med verdifulle jordbrukslandskap valgt ut i hver kommune.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Beskrivelser:

Formålet er å stimulere til å holde verdifulle jordbruksområder i hevd, og hindre gjengroing. Med verdifulle jordbruksarealer menes områder med kulturlandskapsverdier skapt av langvarig tradisjonell jordbruksdrift.

I de utvalgte og kartfestede områdene i kommunene i Telemark kan tilskudd gis til slått på fulldyrka jord og overflatedyrka jord. Tilskuddet gjelder ikke for Vestfold.

Ta kontakt med landbrukskontoret i kommunen for å få info om disse kartfestede områdene.

Foreløpig tilskuddssats 2019: 200 kr/dekar



Foto: NLR Østafjells, Erik Hørluck Berg

Tiltak: Skjøtsel av gårdsdammer

Miljøtema: Kulturlandskap, RMP-forskriften kapittel 2.

RMP-forskriften § 9:

Det kan gis tilskudd for slått, rydding eller beiting for å hindre gjengroing av gårdsdammer. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet.

Tiltaksklasse: Gårdsdammer.

Tilskuddet utmåles per stykk.

Beskrivelser:

Formålet med tilskuddet er å ivareta og hindre gjengroing av gårdsdammer, som er viktige elementer i kulturlandskapet, og ofte har et rikt biologisk mangfold.

Med slått/rydding menes å fjerne gras og oppslag av vegetasjon for å beholde et åpent preg. Det er satt krav om at arealet rundt dammen ikke gjødsles, siden naturmangfoldet kan være sårbart for gjødsel.

Tilskuddet kan kun gis det året som tiltaket blir gjennomført (RMP-forskriften § 32).

Forskrift om plantevernmidler §§ 19 og 20 setter forbud mot sprøyting 3 meter fra overflatevann.

Foreløpig tilskuddssats 2019: 800 kr per dam



Foto: Ole Christian Torkildsen – gårdsdam i Stokke, Sandefjord kommune

Tiltak: Slått av slåttemark

Miljøtema: Biologisk mangfold, RMP-forskriften kapittel 3.

RMP-forskriften § 10:

Det kan gis tilskudd for slått av slåttemark som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler. Arealene skal være registrert i miljødatabasen Naturbase.

Tilskuddet gjelder ikke for slåttemarker som mottar støtte til skjøtsel fra miljøforvaltningen.

Tiltaksklasse: svært viktig (A), viktig (B), lokalt viktig (C).

Tilskuddet utmåles per dekar.

Beskrivelser:

Formålet er å stimulere til slått av den utvalgte naturtypen slåttemark, for å ivareta eller forbedre arealene. Derfor er det ikke lov å jordarbeide, gjødsle eller sprøyte slåttemarkene.

Skjøtelsråd:

- ✓ Arealet kan ikke slås før etter frøsetting
- ✓ Arealet må slås med skjærende redskap (ikke beitepusser – det gir gjødslingseffekt)
- ✓ Slåtten må bakketørkes noen dager og deretter fjernes
- ✓ Arealene kan godt beites etter slåtten.

Tilskudd kan gis til slåttemarker som er kartlagt, og lagt inn i www.naturbase.no. Ta kontakt med landbrukskontoret i kommunen om du har arealer som kan være aktuelle å registrere.

Tilskuddet kan kun gis det året som tiltaket blir gjennomført (RMP-forskriften § 32).

Skjøtsel av slåttemark støttes også av miljømyndighetene, og mottar tilskudd til skjøtsel. Disse slåttemarkene gis ikke RMP-tilskudd i tillegg.

Foreløpig tilskuddssats 2019: 2000 kr/dekar



Foto: Fylkesmannen - Slåttemark i Tuddal, Hjartdal kommune

Tiltak: Skjøtsel av biologisk verdifulle arealer

Miljøtema: Biologisk mangfold, RMP-forskriften kapittel 3.

RMP-forskriften § 11:

Det kan gis tilskudd for slått eller beiting av arealer med trua arter som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet blir ivarettatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.

Tilskudd kan gis til arealer i jordbrukslandskapet med trua arter, jf. Norsk rødliste for trua arter 2015. Forekomstene skal være dokumentert i miljødatabasene Naturbase og Artsdatabanken eller i annen naturfaglig kartlegging.

Tiltaksklasser: Slått, beiting.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Beskrivelser:

Formålet er å stimulere til slått eller beiting av arealer med særlig verdi for plante- og dyrelivet, opparbeidet gjennom tidligere tiders jordbruksdrift.

Tilskuddordningen er utformet slik at arealet må ha dokumenterte verdier. Dvs at arealet må være kartlagt, og det må være registrert en trua (rødlista) art av planter eller insekter på arealet. Skjøtselen må utføres slik at de trua artene bevares.

Skjøtselsråd – slått:

- ✓ Arealet kan ikke slås før etter frøsetting
- ✓ Arealet må slås med skjærende redskap (ikke beitepusser – det gir gjødslingseffekt)
- ✓ Slåtten må bakketørkes noen dager og deretter fjernes
- ✓ Arealene kan godt beites etter slåtten.

Skjøtselsråd – beiting:

- ✓ Beitingen må tilpasses de trua artene
- ✓ Beiteperioden må begrenses og tilpasses artene (f.eks. tidlig beiting eller sein beiting)
- ✓ Beitetrykk og type beitedyr må tilpasses til det enkelte arealet
- ✓ For stort beitetrykk kan gi færre blomsterplanter, og mye tråkkskader

Ta kontakt med landbrukskontoret i kommunen om du har arealer som kan være aktuelle, og få hjelp til å sjekke www.naturbase.no og www.artsdatabanken.no

Tilskuddet kan kun gis det året som tiltaket blir gjennomført (RMP-forskriften § 32).

Foreløpig tilskuddssats 2019: Slått 1000 kr/dekar, beiting 250 kr/dekar



Foto: Aud Torild Stensrød – Søstermarihand. Foto: Arnstein Staverløkk, NINA - Kløverhumle

Tiltak: Skjøtsel av trua naturtyper

Miljøtema: Biologisk mangfold, RMP-forskriften kapittel 3.

RMP-forskriften § 12:

Det kan gis tilskudd for slått eller beiting av trua naturtyper i jordbrukslandskapet som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet i naturtypen blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler. Arealene skal være registrert i miljødatabasen Naturbase eller annen naturfaglig kartlegging.

Tilskudd kan gis til de trua naturtypene hagemark, naturbeitemark, strandeng, åpne sandområder og åpen grunnlendt kalkmark.

Tilskudd kan også gis til fjerning av fremmede skadelige arter i naturtypene nevnt i annet ledd.

Tiltaksklasse: Slått/rydding, beiting.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Beskrivelser:

Formålet er å stimulere til slått/rydding eller beiting for å ta vare på trua naturtyper som er dannet gjennom tidligere tiders jordbruksdrift, og er avhengig av skjøtsel for ikke å forsvinne. Trua naturtyper er definert etter Norsk rødliste for naturtyper 2018.

Tilskuddordningen er utformet slik at arealet må ha dokumenterte verdier. Dvs at arealet må være kartlagt, og det må være registrert en trua naturtype på arealet. Skjøtselen må utføres slik at naturtypen bevares.

Skjøtselsråd:

- ✓ Beitetrykket bør holdes lavt, veiledende beitetrykk er 2 dekar/småfe og 6-10 dekar/storfe
- ✓ For stort beitetrykk kan gi mindre mangfold og mye tråkkskader
- ✓ Slått kan med fordel utføres som for slåttemark: Slått etter frøsetting, bakketørking og fjerning av høyet
- ✓ Fjern og rydd bort fremmede arter på disse arealene – det må ofte skje over flere år

Ta kontakt med landbrukskontoret i kommunen om du har arealer som kan være aktuelle, og få hjelp til å sjekke www.naturbase.no mm.

Tilskuddet kan kun gis det året som tiltaket blir gjennomført (RMP-forskriften § 32).

Foreløpig tilskuddssats 2019: Slått/rydding 500 kr/dekar, beiting 250 kr/dekar



Foto: Ellen Svalheim, NIBIO – Naturbeitemark, Jomfruland, UKL, Kim Abel, BioFokus – Hagemark, Vasskalven, Færder UKL

Tiltak: Skjøtsel av styvingstrær

Miljøtema: Biologisk mangfold, RMP-forskriften kapittel 3.

RMP-forskriften § 13:

Det kan gis tilskudd for styving av trær som er gjennomført på en skånsom måte slik at trærnes særpreg og biologiske mangfold blir ivaretatt.

Tilskuddet gis det året treet blir styvet.

Tilskuddet utmåles per tre.

Beskrivelser:

Styvingstrær er viktig for biologisk mangfold og er del av jordbrukets kulturlandskap. Det er viktig at de blir skjøttet og ivaretatt.

Med styving menes beskjæring av nye skudd på gamle styvingstrær. Det kan også gis tilskudd for styving av nyere trær når disse inngår i et miljø av eldre styvingstrær. Etablering av nye trær kan bare skje dersom det erstatter eldre styvingstrær som dør. Ved tyngre restaurering av gamle styvingstrær, og supplering med nye styvingstrær i miljøer med flere slike trær, kontakt Fylkesmannen (egen tilskuddsordning finnes).

Skjøtselsråd:

- ✓ Hvert enkelt tre beskjæres hvert tredje til femte år
- ✓ Greinene beskjæres minst 2 cm over forrige styvingsspor, for å sikre frisk ved/bark
- ✓ Hvis lauvet ikke skal brukes til fôr, er det best å beskjære om vinteren/tidlig vår
- ✓ Unngå bruk av motorsag ved klatring/i stige. Det anbefales teleskopsag eller lauvhakke

Tilskuddet kan kun gis det året som tiltaket blir gjennomført (RMP-forskriften § 32).

Skjøtsel av styvingstrær gis også støtte fra miljømyndighetene. Skjøtselen av disse trærne gis ikke RMP-tilskudd i tillegg.

Foreløpig tilskuddssats 2019: 800 kr/tre



Foto: Leif Hauge – styvingstrær av alm, Hjartdal kommune

Tiltak: Soner for pollinerende insekter

Miljøtema: Biologisk mangfold, RMP-forskriften kapittel 3.

RMP-forskriften § 13:

Det kan gis tilskudd for å så og skjømte soner med pollinatorvennlige frøblandinger på jordbruksareal. Sonene må ha pollinatorvennlige blomster gjennom vekstsesongen. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet eller sprøytet med plantevernmidler.

Arealene skal tilsås med frøblandinger med arter som gir blomstring og nektarproduksjon gjennom hele pollinatorsesongen. Tilskuddet kan også gis til skjømset av allerede etablerte arealer som har en blanding av planter som gir næring for pollinatorer gjennom vekstsesongen.

Tilskudd kan gis for pollinatorvennlige soner alene eller i kombinasjon med andre tiltak. Soner som etableres som pollinatorvennlige soner alene må ha en bredde på minimum to meter.

Soner som er en kombinasjon av grasdekt vannvei i åker (§ 25) eller grasdekt kantsone i åker (§ 26) skal ha en bredde som tilsvarer kravet til disse tiltakene.

Tilskudd gis til slått av sonene.

Tiltaksklasse: høy sats.

Tilskuddet utmåles per meter



Foto: Blomsterflue – UiO NHM, Humle – Artdatabanken, Bier – UiO NHM

To typer soner – begge skal ligge på dyrka mark

1. Blomstrende soner etablert kun for pollinatorer - kravet er minimum 2 meter bredde
2. Kombinasjonssoner – grasdekte soner (buffer soner) med innblanding av blomstrende planter. Kravet er minimum 6 meter bredde (gras og blomster i heile bredden). Det blir da gitt to tilskudd til samme areal – både til grasdekt sone og til sone for pollinerende insekter.

Sonene må ligge på arealer som er i drift, og som har rett på produksjonstilskudd samme året.

NB! Arealene skal ikke være gjødslet eller sprøytet med plantevernmidler.

- Blomstrende planter trives best på næringsfattig jord!

Hvilke arealer egner seg?

- Legg gjerne sonen inntil åkerkanter, veier eller liknende
- Tenk praktisk for å unngå avdrift ved sprøyting og gjødsling av åkerarealene

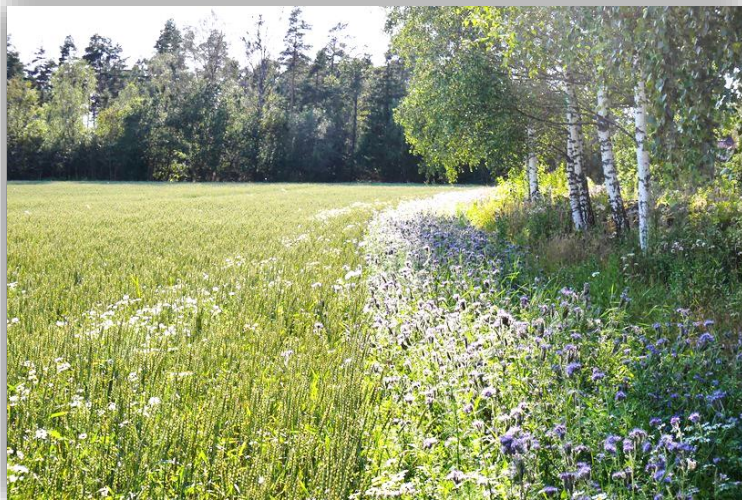
Tørre arealer på næringsfattig jord er best egnet.

Hvilke frøblandinger kan benyttes?

- Blandingene må inneholde ulike arter med ulik blomstringstid, for å sikre mat til de ulike pollinatorene humler, bier, blomsterfluer, sommerfugler m.fl. heile sesongen.
- Blomstringen må starte i juni, vare hele juli og et stykke ut i august, dvs at såinga må skje tidlig i sesongen for at sonen skal være tilskuddsberettiget i anleggsåret.
- Bruk av fôrblandinger med flerårige arter er å foretrekke. Sonen trenger da ikke å fornyes hvert år. Merk at rødkløver og hvitkløver ikke blomstrer i etableringsåret. Blandinga må da inneholde noen ettårige arter som blomstrer første året.
- Kombinasjonssoner grasdekt sone/pollinatorsone kan f.eks. bestå av gras med innblanding (innsåing) av rødkløver og hvitkløver.
- Noen av blandingene som er i salg, inneholder fremmede arter som honningurt og blodkløver. Disse er godkjent brukt kun på dyrka mark og i park/anlegg, ikke i naturen.

Slått av flerårige soner

- Arealet skal slås etter blomstring når pollinatorsesongen er over, normalt vil det være etter 15. august.
- La gjerne plantematerialet ligge igjen på arealet 2-3 dager for å sikre frøspreiing - deretter må plantematerialet høstes for ikke å ha gjødslingseffekt i sonen.
- Sonen kan godt brukas som beite om høsten.



Blomstrende sone på Melsom Sandefjord kommune 2019

Foto: Julie Wiik,
NLR Viken

Kontroll av arealene/sonene

- Kommunene vil som vanlig utføre sine RMP-kontroller om høsten.
- Vis fram foto ved kontroll dette første året, som blir et prøveår for denne tilskuddsordningen.

Naturlige kantsoner utenfor jordbruksareal

- Soner med blomstrende vegetasjon utenfor jordene er svært viktige for de pollinerende insektene.
- Rydding av busk og kratt langs jordekantene er et bra tiltak, men er ikke berettiget til RMP-tilskudd.

Foreløpig tilskuddssats 2019

- Satsen er 50 kr per meter for begge typer soner.
- Satsen er foreløpig. Hvis omfanget av pollinerende soner viser seg å bli svært stort, må Fylkesmannen vurdere å sette satsen noe ned.

Tiltak: Drift av seter

Miljøtema: Kulturminner og kulturmiljøer, RMP-forskriften kapittel 4.

RMP-forskriften § 15:

Det kan gis tilskudd for drift av seteranlegg med melkeproduksjon. Produksjonsperioden skal vare minst seks uker per sesong. Melken som blir produsert skal leveres til meieri eller foredles på setra. Produksjonen skal tilsvare minimum 45 liter kumelk eller 25 liter geitemelk i døgnet per seter.

Tiltaksklasser: Egen foredling, levering til meieri.

Tilskuddet utmåles per seter, fordelt på antall foretak som har dyr på setra.

Beskrivelser:

Tilskuddet skal stimulere til drift av seteranlegg. Seterdrift med beitedyr bidrar til å holde arealer åpne, og er viktig for formidling av tradisjon og kulturarv.

Tilskuddet utmåles per seter, uavhengig om det er enkelt- eller felleseter. Minstekravet til produksjonsperiode er 6 uker. Det må dokumenteres en viss produksjon: Minimum 45 liter kumelk eller 25 liter geitemelk i døgnet per seter. Dette tilsvarer Tines leverandørvilkår.

Tilskuddet gjelder for begge fylkene.

Foreløpig tilskuddssats 2019:

- ✓ Egen foredling 55 000 kr/seter
- ✓ Levering til meieri 55 000 kr/seter



Foto: Røysland, Fjellandbruket – Selstali seter, Tinn kommune

Tiltak: Skjøtsel av automatisk fredete kulturminner

Miljøtema: Kulturminner og kulturmiljøer, RMP-forskriften kapittel 4.

RMP-forskriften § 16:

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av gravhauger, gravfelt, helleristninger, hustufter og veifar etter lov 6. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 4, som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden.

Tilskudd kan gis til skjøtsel på eller rundt gravhauger, gravfelt, helleristninger, hustufter og veifar.

Tiltaksklasser: Beiting, slått.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Beskrivelser:

Kulturminner fra oldtid og middelalder (inntil år 1537 reformasjonen) er automatisk fredet. Disse kulturminnene er registrert i den nasjonale databasen «Askeladden» hos www.riksantikvaren.no. Et fredet kulturminne er et viktig element i kulturlandskapet, og del av vår kulturarv.

Arealtilskuddet kan gis til skjøtsel slik at kulturminnene holdes synlig i jordbrukslandskapet, og tas vare på. Kulturminner på din eiendom kan finnes på NIBIOs Gårdskart på denne nettsiden: <https://gardskart.nibio.no/>. Legg inn gbnr og huk deretter av i venstremenyen for «Fredete kulturminner». Kulturminnene er merket med blå R, og det gis informasjon om dem når de markeres.

Det kan gis tilskudd til slått eller beiting rundt kulturminnene. Skjøtselen må utføres slik at kulturminnene ikke skades. Tilskuddet kan kun gis det året som tiltaket blir gjennomført (RMP-forskriften § 32).

Kontakt landbrukskontoret i kommunen før du setter i gang tiltak på «nye» kulturminner for at råd kan innhentes. Istandsetting/restaurering av automatisk fredete kulturminner må godkjennes av kulturminnemyndighetene (Kulturarv i fylkeskommunene).

Foreløpig tilskuddssats 2019: Beiting 300 kr/dekar, slått 500 kr/dekar.



Foto venstre: Vestfold fylkeskommune kulturarv - Borrehaugene, Horten kommune. Foto høyre: Preben Fossaas

Tiltak: Skjøtsel av steingjerder

Miljøtema: Kulturminner og kulturmiljøer, RMP-forskriften kapittel 4.

RMP-forskriften § 17:

Det kan gis tilskudd for skjøtsel langs steingjerder som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet.

Tiltaksklasse: steingjerder.

Tilskuddet utmåles per meter.

Beskrivelser:

Med steingjerder menes konstruksjoner av stein som er oppført på tradisjonell måte med flere lag stein, og som derfor er bevaringsverdige. Disse kan stå i grensa mellom innmark og utmark, kan markere eiendomsgrenser og teiggrenser eller være ramme rundt jordbrukslandskapet. Steingjerder setter preg på landskapet, og er del av vår kulturarv.

Tilskuddet kan gis til rydding av vegetasjon langs steingjerder, slik at de blir synlige i landskapet i jordbruksområder. Beiting alene er ikke tilstrekkelig for å utløse tilskudd. Tilskuddet kan kun gis det året som tiltaket blir gjennomført (RMP-forskriften § 32).

Istandsetting/restaurering av selve steingjerdet kan støttes av SMIL-tilskudd. Kontakt landbrukskontoret i kommunen før restaurering settes i gang.

Foreløpig tilskuddssats 2019: 5 kr/meter



Foto: Anne Aasdalen – steingjerde i Tinn kommune

Tiltak: Skjøtsel av kulturhistoriske områder

Miljøtema: Kulturminner og kulturmiljøer, RMP-forskriften kapittel 4.

RMP-forskriften § 18:

Det kan gis tilskudd for beiting, slått eller rydding av jordbruksarealer innenfor utvalgte områder av kulturhistorisk verdi, som er gjennomført slik at områdets kulturhistoriske preg blir ivaretatt.

Tilskuddet kan gis i Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA) og i områder fredet etter lov 6. juni 1978 nr. 50 om kulturminner.

Tiltaksklasser: Beiting, slått/rydding.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Beskrivelser

Riksantikvaren er i gang med å lage register over Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA). Fylkeskommunene og kommunene er med i arbeidet. Registeret skal være ferdig i 2020.

I Vestfold og Telemark er kun et kulturmiljø fredet etter kulturminneloven: Tinfos kulturmiljø, Notodden.

Her er info om kulturhistoriske områder per i dag:

Vestfold:

I Regional plan for bærekraftig utvikling (RPBA) er det kartfestet 37 kulturmiljøer. I revideringen er det foreslått 31 nye områder i tillegg. Områdene er av nasjonal og /eller regional verdi, [se Vestfold fylkeskommune](#).

Telemark:

Informasjon om kulturmiljø og kulturlandskap finnes hos [Telemark fylkeskommune](#).

Det kan gis tilskudd til beiting eller slått/rydding i registrerte kulturhistoriske områder. Tilskuddet kan kun gis det året som tiltaket blir gjennomført (RMP-forskriften § 32).

Foreløpig tilskuddssats 2019: Beiting 250 kr/dekar, slått/rydding 500 kr/dekar.



Eksempel fra RPBA:
Tanum, Aske, Gui og
Brunla i Larvik
kommune.

Her finnes
steinalderboplasser,
gravhauger, rester
av gamle gårder og
veier.

Foto: Vestfold
fylkeskommune.

Tiltak: Vedlikehold av turstier i jordbrukslandskapet

Miljøtema: Friluftsliv, RMP-forskriften kapittel 5.

RMP-forskriften § 19:

Det kan gis tilskudd for vedlikehold og merking av turstier for delen av stien som går over jordbruksareal. Turstien skal være åpen for allmenn ferdsel.

Turstien skal være godt merket, og porter og gjerdeklyv skal være godt vedlikeholdt.

Tiltaksklasse: Lav tilrettelegging.

Tilskuddet utmåles per meter.

Beskrivelser:

Formålet med tilskuddet er å holde turstier i jordbruksområder åpne og tilgjengelige. Med vedlikehold menes å holde vegetasjonen nede og holde porter og klyv i orden, slik at stien er åpen.

Tilskudd kan kun gis til den delen av stien som går over jordbruksarealer. Med jordbruksarealer menes fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite.

Tilskuddet kan kun gis det året som tiltak blir gjennomført (RMP-forskriften § 32).

Tilskudd til etablering av turstier kan tildeles SMIL-tilskudd, som et engangstilskudd.

Foreløpig tilskuddssats 2019: 10 kr/meter



Begge foto:
Hilde Marianne Lien – fra Færder Utvalgte kulturlandskap

Tiltak: Ingen jordarbeiding om høsten

Miljøtema: Avrenning til vann, RMP-forskriften kapittel 6.

RMP-forskriften § 20:

Det kan gis tilskudd for arealer med korn, oljevekster, belgvekster, frøeng siste høstingsår, grøngjødsling og grønnfôrvekster dersom arealet ikke jordarbeides om høsten. Arealet skal ikke jordarbeides før 1. mars året etter søknadsåret. Halmen på disse arealene skal ikke brennes. Det gis ikke tilskudd for arealer med gjenlegg av gras eller kløver.

Tiltaksklasse: erosjonsklasse 1-4.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Beskrivelser:

Ingen jordarbeiding om høsten er det viktigste RMP-tiltaket for å redusere avrenning av jord og fosfor til vann. Tilskuddet kompenserer for avlingsnedgang på noen jordarter og i noen kulturer og for et større arbeidspress i våronna som er utfordrende mht. jordarbeiding til rett tid.

Det er noe høyere tilskuddssatser i prioriterte områder. De prioriterte områdene er arealer under marin grense i Vestfold og Telemark. Det vil si ingen endringer for de to fylkene i forhold til de siste årene. Hele Vestfold er prioritert, og det meste av kornarealene i Telemark. Se kart [her](#).

Tilskuddet er differensiert i 4 erosjonsklasser. Erosjonsrisikokartene ligger i den elektroniske søknaden i Altinn.

Foreløpige tilskuddssatser 2019:

Tiltaksklasser	Prioriterte områder kr/dekar	Andre områder kr/dekar
Erosjonsklasse 1	40	30
Erosjonsklasse 2	60	50
Erosjonsklasse 3	150	100
Erosjonsklasse 4	200	150



Foto: Hilde Marianne Lien – vårpløying i Sandefjord kommune

Tiltak: Gras på arealer utsatt for erosjon

Miljøtema: Avrenning til vann, RMP-forskriften kapittel 6.

RMP-forskriften § 21:

Det kan gis tilskudd for å dyrke flerårige vekster på åkerarealer som er særlig utsatte for flom og erosjon. Vekstene skal være godt etablert om høsten i søknadsåret. Ved fornying skal jordarbeiding og såing skje mellom 1. mars og 1. juli.

Tilskuddet gjelder for kornområder i erosjonsklasse 3 og 4 og kun i prioriterte områder. Med prioritert område menes dyrka mark under marin grense.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Beskrivelser:

I Vestfold og Telemark gis det ikke tilskudd til flomutsatte arealer da kartgrunnet er for dårlig. Tilskudd kan gis alle årene på fulldyrka grasarealer i erosjonsklasse 3 og 4 (stor og svært stor erosjonsrisiko), men kun i prioriterte områder (under marin grense). Tilskudd kan gis i gjenleggsåret og det siste høsteåret hvis det ikke pløyes om høsten.

Gras på arealer i erosjonsklasse 3 og 4 gjelder kun for foretak som søker produksjonstilskudd for korn eller annen åpen åkerkultur det samme året.

Et flerårig grasdekke på de mest erosjonsutsatte arealene forebygger erosjon mer effektivt enn å dyrke korn eller andre vekster på disse arealene.

Foreløpig tilskuddssats 2019: 65 kr/dekar



Foto: Hilde Marianne Lien – grasarealer i Re kommune

Tiltak: Direktesådd høstkorn og høstoljevekster

Miljøtema: Avrenning til vann, RMP-forskriften kapittel 6.

RMP-forskriften § 22:

Det kan gis tilskudd for å direkteå høstkorn og høstoljevekster på arealer som ikke er jordarbeidet. Tilskuddet utmåles per dekar.

Beskrivelser:

Tilskuddet kan gis til arealer som ikke er jordarbeidet og som ikke blir jordarbeidet mer enn det som kreves for å legge ned såfrøet under såing av høstkorn og høstoljevekster. Det gis høyest tilskudd i prioriterte områder under marin grense.

Tilskudd gis fordi det er krevende å lykkes med direktesåing om høsten. Tiltaket er viktig fordi det er det eneste tiltaket i høstsådde vekster. Avrenning fra høstsådde vekster kan være større enn om arealene blir høstpløyd og vårsådd. Deler av vårt område har gode klimatiske forhold for høstsådde vekster og det er ønske om et visst omfang av høstsådde vekster da de har stort avlingspotensiale.

Foreløpige tilskuddssatser 2019:

- ✓ Prioriterte områder (under marin grense) - 100 kr/dekar
- ✓ Andre områder - 50 kr/dekar



Foto: Røsholt Maskin

Tiltak: Fangvekst som underkultur

Miljøtema: Avrenning til vann, RMP-forskriften kapittel 6.

RMP-forskriften § 23:

Det kan gis tilskudd for fangvekster sådd sammen med korn, oljevekster og belgvekster. Tilskuddet kan gis for arealer som oppfyller vilkårene etter § 20 Ingen jordarbeiding om høsten. Fangveksten skal være godt etablert om høsten, og skal ikke være hovedvekst året etter at den er sådd. Arealet skal ikke sprøytes med plantevernmidler, og ikke gjødsles etter høsting av hovedveksten. Arealet skal ikke jordarbeides før 1. mars året etter søknadsåret.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Beskrivelser:

Fangveksten skal sås sammen med åkerveksten eller etter såing, men før høsting. Fangveksten vokser videre når åkerveksten er høstet. Det kan også gis tilskudd til fangvekster i fôrmais (som korn).

Fangveksten tar opp overskudd av næringsstoffer utover høsten; særlig nitrogen. Fangvekstene reduserer avrenning av jord og gjennom det også avrenningen av verdifull matjord og fosfor.

Siden fangvekstarealet ikke skal jordarbeides om høsten, vil arealet normalt være berettiget tilskudd for tiltaket «ingen jordarbeiding om høsten» i tillegg til fangveksttilskuddet.

Foreløpige tilskuddssatser 2019:

- ✓ Prioriterte områder (under marin grense) - 120 kr/dekar
- ✓ Andre områder - 90 kr/dekar



Foto: John Ingar Øverland, NLR Viken

Tiltak: Fangvekst sådd etter høsting

Miljøtema: Avrenning til vann, RMP-forskriften kapittel 6.

RMP-forskriften § 24:

Det kan gis tilskudd for fangvekster sådd etter høsting av grønnsaker, poteter og rotvekster. Fangveksten skal være godt etablert om høsten, og skal ikke være hovedvekst året etter at den er sådd. Arealet skal ikke sprøytes med plantevernmidler og ikke gjødsles etter høsting av hovedveksten. Det kan tillates sprøyting i vekstsesongen mot floghavre, hønsehirse og svartsetvier. Arealet skal ikke jordarbeides før 1. mars året etter søknadsåret.

Ved dyrking av tidligvekster påfølgende år skal arealet ikke jordarbeides før 20. oktober. Tilskuddet utmåles per dekar.

Beskrivelser:

Tilskudd kan gis til tidligkulturarealer av grønnsaker, poteter og rotvekster som sås til med fangvekster etter høsting. Sterkt gjødslet tidligkulturer på lett jord er svært utsatt for utvasking av næringsstoffer og sandflukt. Spesielt siden det høstes tidlig på sommeren og jorda ligger bar uten vekster utover hele høsten. Fangvekster på disse arealene er svært viktig. Tilskuddssatsen er derfor høyere enn til fangvekster som underkultur.

Foreløpige tilskuddssatser 2019:

- ✓ Prioriterte områder (under marin grense) - 250 kr/dekar
- ✓ Andre områder - 200 kr/dekar



Foto: Torgeir Tajet, NLR Viken

Tiltak: Grasdekte vannveier og grasstriper i åker

Miljøtema: Avrenning til vann, RMP-forskriften kapittel 6.

RMP-forskriften § 25:

Det kan gis tilskudd for flerårig grasdekke i dråg på åkerarealer. Grasdekket skal ha en bredde på minimum seks meter. Vekstene skal være godt etablert om høsten i søknadsåret.

Tilskudd kan også gis for grasdekke på tvers av fallet i lange hellinger. Grasdekket skal ha en bredde på minimum to meter.

Ved fornying skal jordarbeiding og såing skje mellom 1. mars og 1. juli.

Tiltaksklasser: korn, potet/grønnsaker.

Tilskuddet utmåles per meter.

Beskrivelser:

Det det kan gis tilskudd til gras i forsenkninger og i striper på tvers av fallretningen inne på jordet. Et grasdekke i forsenkninger stopper jordpartikler effektivt slik at de ikke renner ned i kummer og ut i vassdraget. Stripper med gras på tvers av fallretningen reduserer avrenningen av jordpartikler. Matjorda blir igjen på jordet i stedet for å havne i vassdraget. Fosfor og plantevernmidler er bundet til jordpartiklene. Det blir derfor redusert avrenning av disse også.

Grasdekket må være minst 6 m breit for å ha god virkning i forsenkninger. For grasstriper på tvers av fallet er det tilstrekkelig med 2 m. Effekten er større når graset er godt etablert; altså flerårig. Men tilskudd kan også gis i gjenleggsåret. Tilskudd kan gis til grasdekke/grasstriper i andre åpen åkervekster enn korn som f.eks. oljevekster, åkerbønner, erter og fôrmais.

Foreløpige tilskuddssatser 2019:

Tiltaksklasser	Prioriterte områder kr/meter	Andre områder kr/meter
Korn m.fl.	25	20
Potet/grønnsaker	35	30



Foto: NIBIO

Tiltak: Grasdekt kantsone i åker

Miljøtema: Avrenning til vann, RMP-forskriften kapittel 6.

RMP-forskriften § 26:

Det kan gis tilskudd for flerårig grasdekke langs kanten mot vassdrag på åkerareal. Sonen det gis tilskudd for skal ha en bredde på minimum åtte meter, målt fra vassdragets normalvannstand, der minst seks meter ligger på fulldyrka jord. Vekstene skal være godt etablert om høsten i søknadsåret. Arealene skal ikke gjødsles eller sprøytes, og skal slås, beites eller pusses i søknadsåret. Ved fornying skal jordarbeiding og såing skje mellom 1. mars og 1. juli.

Tiltaksklasser: korn, potet/grønnsaker.

Tilskuddet utmåles per meter.

Beskrivelser:

Det anlegges varig grasdekke på åpen åker mot grøft, bekk, elv eller sjø. En slik vegetasjonssone stopper jordpartikler effektivt slik at de ikke renner ut i vassdraget. Matjorda blir igjen på jordet i stedet for å havne i vassdraget. Fosfor og plantevernmidler er bundet til jordpartiklene. Det blir derfor også redusert avrenning av fosfor og plantevernmidler.

Grassonen må være minst 6 m breit for å ha god virkning. Det blir mer effektivt når graset er godt etablert; altså flerårig. Men tilskudd kan også gis i gjenleggsåret. Tilskudd kan gis til kantsoner i andre åpen åkervekster enn korn som f.eks. oljevekster, åkerbønner, erter og fôrmais.

Foreløpige tilskuddssatser 2019:

Tiltaksklasser	Prioriterte områder kr/meter	Andre områder kr/meter
Korn m.fl.	10	5
Potet/grønnsaker	30	20



Foto: Hilde Marianne Lien – kantsone i Horten kommune

Tiltak: Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel

Miljøtema: Utslipp til luft, RMP-forskriften kapittel 7.

RMP-forskriften § 27:

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest ved nedfelling eller nedlegging. Det skal minimum spres fem kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. Arealet skal høstes ved slått eller beiting etter siste spredning i søknadsåret. Husdyrgjødsel og biorest som er spredd ved nedlegging i åpen åker må moldes ned innen to timer.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato og gjødselmengde spredd per dekar.

Siste frist for spredning ved nedfelling eller nedlegging er 1. september.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Beskrivelser:

Tilskudd kan gis når gjødsel spres ved nedlegging på bakken gjennom slanger eller nedfelling i jorda (ikke breispredning). Nedlegging og nedfelling gir mindre nitrogentap til luft og dermed mindre klimagasstap, luktproblemer og bedre nitrogenutnyttelse; særlig når gjødsel nedmoldes raskt (innen to timer).

Ved kontroll skal foretaket kunne vise skiftenotering med sprededato og gjødselmengde spredd per dekar.

Hvis det brukes tilførselsslange i stedet for tankvogn, kan det utbetales ekstra tilskudd for det.

Foreløpig tilskuddssats 2019: 35 kr/dekar



Foto: Bedre Gardsdrift



Foto: Eva Pauline Hedegart, NLR Trøndelag

Tiltak: Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange

Miljøtema: Utslipp til luft, RMP-forskriften kapittel 7.

RMP-forskriften § 28:

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest med tilførselsslange, som et tillegg til tilskudd etter § 27.

Foretaket må kunne dokumentere bruk av tilførselsslange.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Beskrivelser:

Tilskudd kan gis i tillegg til tilskudd for nedlegging/nedfelling når det brukes tilførselsslanger uten tankvogn ved spredningen av husdyrgjødsel eller biorest.

Bruk av tilførselsslanger har flere gode effekter. En slipper å bruke tunge tankvogner som gir stor jordpakking, varige pakkeskader, avlingsnedgang og utslipp av lystgass som har stor negativ klimaeffekt.

Ved kontroll må foretaket kunne dokumentere bruk av tilførselsslange.

Foreløpig tilskuddssats 2019: 40 kr/dekar



Foto: Eva Pauline Hedegart, NLR Trøndelag

Tiltak: Ugrasharving i åker

Miljøtema: Plantevern, RMP-forskriften kapittel 8.

RMP-forskriften § 29:

Det kan gis tilskudd for ugrasharving i korn og annet frø til modning. Det gis ikke tilskudd dersom det benyttes ugrasmidler før høsting, unntatt ved sprøyting mot floghavre og hønsehirse eller ved nedsviing av oljevekster og åkerbønne.

Arealer som Debio har klassifisert som karensareal eller økologisk drevet areal er ikke tilskuddsberettiget.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Beskrivelser:

Det kan gis tilskudd når kjemiske ugrasmidler byttes ut med ugrasharving. Det er et ønske om å redusere bruken av kjemisk plantevern i norsk landbruk. Så mye som 1/3 av det totale forbruket av kjemiske plantevernmidler er midler mot frøgras.

Ugrasharving i korn, erter og åkerbønner viser seg å være effektivt og gir ofte god nok ugrasbekjempelse. Det er et vilkår at det ikke brukes kjemiske frøgrasmidler på arealet før høsting. Tilskuddet kan også gis til ugrasharving i fôrmais (som korn).

Foreløpig tilskuddssats 2019: 80 kr/dekar



Tiltak: Ugrasbekjempelse i radkulturer

Miljøtema: Plantevern, RMP-forskriften kapittel 8.

RMP-forskriften § 30:

Det kan gis tilskudd for mekanisk ugrasbekjempelse eller flammning i radkulturer. Det gis ikke tilskudd dersom det benyttes ugrasmidler før høsting, unntatt ved nedsviing av potetris.

Arealer som Debio har klassifisert som karensareal eller økologisk drevet areal er ikke tilskuddsberettiget.

Tiltaksklasse: Mekanisk ugrasbekjempelse.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Beskrivelser:

Det kan gis tilskudd når kjemiske ugrasmidler byttes ut med hypping/radrensing eller flammning i radkulturer. Det er et ønske om å redusere bruken av kjemisk plantevern i norsk landbruk. Så mye som 1/3 av det totale forbruket av kjemiske plantevernmidler er midler mot frøugras.

Det er et vilkår at det ikke brukes kjemiske frøugrasmidler før høsting.

Foreløpig tilskuddssats 2019: 150 kr/dekar



Foto: ©Melsom VGS

Tiltak: Miljøavtale

Miljøtema: Miljøavtale, RMP-forskriften kapittel 9.

RMP-forskriften § 31:

Det kan gis tilskudd for foretak som gjennomfører en kombinasjon av tiltak for styrket miljøinnsats. Tilskuddet gjelder innenfor nedbørfelt Akersvannet beliggende i Sandefjord kommune og Tønsberg kommune. Tilskuddet gjelder for hele arealet et foretak driver innenfor dette nedbørfeltet.

Tiltaksklasser: Trinn 1 og trinn 2.

1. For å få godkjent trinn 1 må de tre obligatoriske tiltakene være gjennomført pluss et av tilleggstiltakene.
2. For å få godkjent trinn 2 må to av tiltakene i trinn 2 gjennomføres i tillegg til trinn 1.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Miljøavtale for nedbørfelt Akersvannet	
Trinn 1 Avrenningstiltak	<p>Obligatorisk:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Ingen jordarbeiding om høsten på arealer med korn, oljevekster, belgvekster, frøeng siste høstingsår, grønngjødsling og grønnefôrvekster. Gjennom vinterhalvåret skal arealet være i stubb (areal omfattet av § 20). Arealer med høstkorn/høstoljevekster godkjennes om de er direktesådd (§ 22). b) Ingen dyrking av grønnsaker, rotvekster eller poteter i erosjonsklasse 3 og 4. c) Etablerte fangdammer må fungere godt (tømmes ved behov) <p>Velg minst et av tiltakene:</p> <ol style="list-style-type: none"> d) Gras på arealer utsatt for erosjon i erosjonsklasse 3 og 4 (§ 21). e) Grasdekte vannveier og grasstriper i åker (§ 25). f) Grasdekt kantsone i åker (§ 26).
Trinn 2 Redusert fosfortilførsel og redusert næringsnedvasking	<p>Velg minst to av tiltakene:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Fangvekst sådd sammen med korn, oljevekster og belgvekster (§ 23) på minst halvparten av arealet med disse vekstene. b) Fangvekster sådd etter høsting av grønnsaker, poteter og rotvekster (§ 24). c) Miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel (§ 27) + Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange (§ 28). d) Redusert gjødsling av fosfor. Det skal ikke gjødsles med større mengder fosfor enn angitt i tabellen under. e) Jordforbedringstiltak som bruk av kompost eller mekanisk jordløsning etterfulgt av tilsåing med frøblanding tilpasset formålet. f) Ingen delgjødsling med fosfor.

Tabell for fosforgjødsling:

Øvre grense for fosfor på arealer med P-AL >10 for følgende kulturer:

Gras	2,0 kg P/daa
Korn u/halmfjerning.....	1,2 kg P/daa
Korn m/halmfjerning.....	1,5 kg P/daa
Potet.....	3,5 kg P/daa
Kålvekster	2,1 kg P/daa
Belgvekster, bønner, åkerbønner, erter	1,5 kg P/daa
Gulrot.....	3,5 kg P/daa

Øvre grense for gjødsling med fosfor på arealer med P-AL>15 for følgende kulturer:

Løk: 4,5 kg P/daa

Salat: 2,7 kg P/daa

Beskrivelser

Tilskuddordningen til miljøavtale innføres med hovedformål å redusere avrenning til vassdrag og kyst. For å få dette ekstra tilskuddet må en kombinasjon av tiltak gjennomføres, og krysses av for i søknaden i Altinn. Hvilke kombinasjoner av tiltak som må gjennomføres fremgår i teksten i RMP-forskriften som er gjengitt her.

Det gis en tilskuddssats per dekar for gjennomføring av trinn 1, og en annen høyere sats hvis også trinn 2 gjennomføres. Dette kommer i tillegg til det ordinære RMP-tilskuddet til hvert tiltak. Kontroll med gjennomføringen av miljøavtalene vil inngå i kommunenes kontroll av søkere av RMP-tilskudd.

Frivillige miljøavtaler har ikke vært benyttet i Vestfold eller Telemark tidligere. Fra 2019 innføres ordningen i nedbørfeltet til Akersvannet i Sandefjord og Tønsberg kommuner, for å høste erfaringer med miljøavtaler.

Akersvannet har svært dårlig miljøtilstand, og det er behov for å stimulere til ekstra innsats. Det er ca. 6 300 dekar dyrka mark i nedbørfeltet. Fra 2020 kan andre sårbare nedbørfelt etter en vurdering også komme med i denne tilskuddordningen.

Foreløpig tilskuddssats 2019:

- ✓ Trinn 1 - 70 kr/dekar
- ✓ Trinn 2 - 100 kr/dekar



Foto: Ove Bergersen, NIBIO – Akersvannet



Kart: Akersvannets nedbørfelt

Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Vestfold og Telemark - RMP

Tittel: Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Vestfold og Telemark, FOR-2019-05-14-621

Hjemmel «LOV-1995-05-12-23-§3, LOV-1995-05-12-23-§18, delegering 23.11.2018 av myndighet til fylkesmannen etter jordloven § 18 gitt av Landbruks- og matdepartementet»

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1 Formål

Formålet med tilskudd etter forskriften er å bidra til å ivareta jordbruket sitt kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturmiljøer og -minner, tilgjengelighet i jordbrukslandskapet, samt redusere bruk av plantevernmidler og utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder i Vestfold fylke og Telemark fylke.

§ 3 Grunnvilkår

Tilskudd etter denne forskriften kan gis til

- a) foretak som har gjennomført tiltak på arealer de disponerer i søknadsåret. Foretaket må drive vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer, og må være registrert i Enhetsregisteret.
- b) beitelag kan søke tilskudd for drift etter § 5. Med beitelag menes i denne forskriften sammenslutninger som er registrert som samvirkeforetak eller forening i Enhetsregisteret, og som har til hovedformål å samarbeide om hensiktsmessige fellesløsninger innen beitebruk og god utnyttelse av utmarksbeite.

Kapittel 2 Kulturlandskap

§ 4 Drift av bratt areal

Det kan gis tilskudd for drift av jordbruksareal med hellingsgrad på 1:5 eller brattere, eller 1:3 eller brattere for å ivareta kulturlandskapet.

Tilskuddet gjelder for Telemark fylke.

Tilskuddet gis ikke til beiting eller beitepussing alene.

Tiltaksklasser: overflatedyrka og fulldyrka 1:3, overflatedyrka og fulldyrka 1:5

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 5 Drift av beitelag

Det kan gis tilskudd for drift av beitelag som oppfyller vilkårene i § 3 bokstav b.

Beitelagene må ha minst to medlemmer, og årlig rapportere om driften til Fylkesmannen.

Småfe på utmarksbeite skal ha tilsyn minst en gang per uke, og storfe som holdes på utmarksbeite skal ha tilsyn minimum to ganger per uke.

Tiltaksklasser: storfe/hest, småfe.

Tilskuddet utmåles per dyr sluppet på utmarksbeite.

§ 6 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbruksarealer.

Tilskuddet gjelder i disse områdene:

Telemark fylke: Kartfestede områder valgt ut i hver kommune, og gammel kulturmark istandsatt med SMIL-tilskudd.

Vestfold fylke: Innmarksbeiter, marginale fulldyrka arealer på ravinebeiter og gammel kulturmark istandsatt med SMIL-tilskudd.

Arealet skal være godt nedbeitet minst en gang i løpet av sesongen.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 7 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark.

Tilskuddet gjelder for beiting på øyer uten broforbindelse og for beiting i naturvernområder langs kysten øst for riksveg E-18.

Beitingen skal foregå i minimum seks uker før 15. oktober. Det skal være minst to dekar beitbart areal per småfe og minst fem dekar beitbart areal per storfe/hest.

Tiltaksklasser: storfe/hest, småfe.

Tilskuddet utmåles per dyr.

§ 8 Slått av verdifulle jordbrukslandskap

Det kan gis tilskudd for slått av fulldyrka eller overflatedyrka areal for å opprettholde verdifulle jordbrukslandskap.

Tilskuddet gjelder for Telemark fylke i de kartfestede områdene med verdifulle jordbrukslandskap valgt ut i hver kommune.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 9 Skjøtsel av gårdsdammer

Det kan gis tilskudd for slått, rydding eller beiting for å hindre gjengroing av gårdsdammer. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet.

Tiltaksklasse: gårdsdammer.

Tilskuddet utmåles per stykk.

Kapittel 3 Biologisk mangfold**§ 10 Slått av slåttemark**

Det kan gis tilskudd for slått av slåttemark som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler. Arealene skal være registrert i miljødatabasen Naturbase.

Tilskuddet gjelder ikke for slåttemarker som mottar støtte til skjøtsel fra miljøforvaltningen.

Tiltaksklasse: svært viktig, viktig, lokalt viktig.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 11 Skjøtsel av biologisk verdifulle arealer

Det kan gis tilskudd for slått eller beiting av arealer med trua arter som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.

Tilskudd kan gis til arealer i jordbrukslandskapet med trua arter, jf. Norsk rødliste for trua arter 2015. Forekomstene skal være dokumentert i miljødatabasene Naturbase og Artsdatabanken eller i annen naturfaglig kartlegging.

Tiltaksklasser: slått, beiting.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 12 Skjøtsel av trua naturtyper

Det kan gis tilskudd for slått eller beiting av trua naturtyper i jordbrukslandskapet som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet i naturtypen blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler. Arealene skal være registrert i miljødatabasen Naturbase eller annen naturfaglig kartlegging.

Tilskudd kan gis til de trua naturtypene hagemark, naturbeitemark, strandeng, åpne sandområder og åpen grunnlendt kalkmark.

Tilskudd kan også gis til fjerning av fremmede skadelige arter i naturtypene nevnt i annet ledd..

Tiltaksklasse: Slått/rydding, beiting.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 13 Skjøtsel av styvingstrær

Det kan gis tilskudd for styving av trær som er gjennomført på en skånsom måte slik at trærnes særpreg og biologiske mangfold blir ivaretatt.

Tilskuddet gis det året treet blir styvet.

Tilskuddet utmåles per tre.

§ 14 Soner for pollinerende insekter

Det kan gis tilskudd for å så og skjytte soner med pollinatorvennlige frøblandinger på jordbruksareal. Sonene må ha pollinatorvennlige blomster gjennom vekstsesongen. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet eller sprøytet med plantevernmidler.

Arealene skal tilsås med frøblandinger med arter som gir blomstring og nektarproduksjon gjennom hele pollinatorsesongen. Tilskuddet kan også gis til skjøtsel av allerede etablerte arealer som har en blanding av planter som gir næring for pollinatorer gjennom vekstsesongen.

Tilskudd kan gis for pollinatorvennlige soner alene eller i kombinasjon med andre tiltak. Soner som etableres som pollinatorvennlige soner alene må ha en bredde på minimum to meter. Soner som er en kombinasjon av grasdekt vannvei i åker (§ 25) eller grasdekt kantsone i åker (§ 26) skal ha en bredde som tilsvarer kravet til disse tiltakene.

Tilskudd gis til slått av sonene.

Tiltaksklasse: høy sats.

Tilskuddet utmåles per meter.

Kapittel 4 Kulturminner og kulturmiljøer

§ 15 Drift av seter

Det kan gis tilskudd for drift av seteranlegg med melkeproduksjon. Produksjonsperioden skal være minst seks uker per sesong. Melken som blir produsert skal leveres til meieri eller foredles på setra. Produksjonen skal tilsvare minimum 45 liter kumelk eller 25 liter geitemelk i døgnet per seter.

Tiltaksklasser: egen foredling, levering til meieri.

Tilskuddet utmåles per seter, fordelt på antall foretak som har dyr på setra.

§ 16 Skjøtsel av automatisk fredete kulturminner

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av gravhauger, gravfelt, helleristninger, hustufter og veifar etter lov 6. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 4, som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden.

Tilskudd kan gis til skjøtsel på eller rundt gravhauger, gravfelt, helleristninger, hustufter og veifar.

Tiltaksklasser: beiting, slått.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 17 Skjøtsel av steingjerder

Det kan gis tilskudd for skjøtsel langs steingjerder som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet.

Tiltaksklasse: steingjerder.

Tilskuddet utmåles per meter.

§ 18 Skjøtsel av kulturhistoriske områder

Det kan gis tilskudd for beiting, slått eller rydding av jordbruksarealer innenfor utvalgte områder av kulturhistorisk verdi, som er gjennomført slik at områdets kulturhistoriske preg blir ivaretatt.

Tilskuddet kan gis i Kulturhistoriske områder av nasjonal verdi (KULA) og i områder fredet etter lov 6. juni 1978 nr. 50 om kulturminner.

Tiltaksklasser: beiting, slått/rydding.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 5 Friluftsliv

§ 19 Vedlikehold av turstier i jordbrukslandskapet

Det kan gis tilskudd for vedlikehold og merking av turstier for delen av stien som går over jordbruksareal. Turstien skal være åpen for allmenn ferdsel.

Turstien skal være godt merket, og porter og gjerdeklyv skal være godt vedlikeholdt.

Tiltaksklasse: Lav tilrettelegging.

Tilskuddet utmåles per meter.

Kapittel 6 Avrenning til vann

§ 20 Ingen jordarbeiding om høsten

Det kan gis tilskudd for arealer med korn, oljevekster, belgvekster, frøeng siste høstingsår, grønnngjødsling og grønnfôrvekster dersom arealet ikke jordarbeides om høsten. Arealet skal ikke jordarbeides før 1. mars året etter søknadsåret. Halmen på disse arealene skal ikke brennes.

Det gis ikke tilskudd for arealer med gjenlegg av gras eller kløver.

Tiltaksklasse: erosjonsklasse 1-4.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 21 Gras på arealer utsatt for flom og erosjon

Det kan gis tilskudd for å dyrke flerårige vekster på åkerarealer som er særlig utsatte for flom og erosjon. Vekstene skal være godt etablert om høsten i søknadsåret. Ved fornying skal jordarbeiding og såing skje mellom 1. mars og 1. juli.

Tilskuddet gjelder for kornområder i erosjonsklasse 3 og 4 og kun i prioriterte områder. Med prioritert område menes dyrka mark under marin grense.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 22 Direktesådd høstkorn og høstoljevekster

Det kan gis tilskudd for å direkteå høstkorn og høstoljevekster på arealer som ikke er jordarbeidet.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 23 Fangvekst som underkultur

Det kan gis tilskudd for fangvekster sådd sammen med korn, oljevekster og belgvekster. Tilskuddet kan gis for arealer som oppfyller vilkårene etter § 20 Ingen jordarbeiding om høsten. Fangveksten skal være godt etablert om høsten, og skal ikke være hovedvekst året etter at den er sådd. Arealet skal ikke sprøytes med plantevernmidler, og ikke gjødsles etter høsting av hovedveksten. Arealet skal ikke jordarbeides før 1. mars året etter søknadsåret.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 24 Fangvekster sådd etter høsting

Det kan gis tilskudd for fangvekster sådd etter høsting av grønnsaker, poteter og rotvekster. Fangveksten skal være godt etablert om høsten, og skal ikke være hovedvekst året etter at den er sådd. Arealet skal ikke sprøytes med plantevernmidler og ikke gjødsles etter høsting av hovedveksten. Det kan tillates sprøyting i vekstsesongen mot floghavre, hønsehirse og svartstøtvier. Arealet skal ikke jordarbeides før 1. mars året etter søknadsåret.

Ved dyrking av tidligvekster påfølgende år skal arealet ikke jordarbeides før 20. oktober.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 25 Grasdekte vannveier og grasstriper i åker

Det kan gis tilskudd for flerårig grasdekke i dråg på åkerarealer. Grasdekket skal ha en bredde på minimum seks meter. Vekstene skal være godt etablert om høsten i søknadsåret.

Tilskudd kan også gis for grasdekke på tvers av fallet i lange hellinger. Grasdekket skal ha en bredde på minimum to meter.

Ved fornying skal jordarbeiding og såing skje mellom 1. mars og 1. juli.

Tiltaksklasser: korn, potet/grønnsaker.

Tilskuddet utmåles per meter.

§ 26 Grasdekt kantsone i åker

Det kan gis tilskudd for flerårig grasdekke langs kanten mot vassdrag på åkerareal.

Sonen det gis tilskudd for skal ha en bredde på minimum åtte meter, målt fra vassdragets normalvannstand, der minst seks meter ligger på fulldyrka jord. Vekstene skal være godt etablert om høsten i søknadsåret. Arealene skal ikke gjødsles eller sprøytes, og skal slås, beites eller pusses i søknadsåret. Ved fornying skal jordarbeiding og såing skje mellom 1. mars og 1. juli.

Tiltaksklasser: korn, potet/grønnsaker.

Tilskuddet utmåles per meter.

Kapittel 7 Utslipp til luft

§ 27 Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest ved nedfelling eller nedlegging. Det skal minimum spres fem kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. Arealet skal høstes ved slått eller beiting etter siste spredning i søknadsåret. Husdyrgjødsel og biorest som er spredd ved nedlegging i åpen åker må moldes ned innen to timer.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato og gjødselmengde spredd per dekar.

Siste frist for spredning ved nedfelling eller nedlegging er 1. september.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 28 Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest med tilførselsslange, som et tillegg til tilskudd etter § 27.

Foretaket må kunne dokumentere bruk av tilførselsslange.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 8 Plantevern

§ 29 Ugrasharving i åker

Det kan gis tilskudd for ugrasharving i korn og annet frø til modning. Det gis ikke tilskudd dersom det benyttes ugrasmidler før høsting, unntatt ved sprøyting mot floghavre og hønsehirse eller ved nedsviing av oljevekster og åkerbønne.

Arealer som Debio har klassifisert som karensareal eller økologisk drevet areal er ikke tilskudsberettiget.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 30 Ugrasbekjempelse i radkulturer

Det kan gis tilskudd for mekanisk ugrasbekjempelse eller flammning i radkulturer. Det gis ikke tilskudd dersom det benyttes ugrasmidler før høsting, unntatt ved nedsviing av potetris.

Arealer som Debio har klassifisert som karensareal eller økologisk drevet areal er ikke tilskudsberettiget.

Tiltaksklasse: mekanisk ugrasbekjempelse.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 9 Miljøavtale

§ 31 Miljøavtale

Det kan gis tilskudd for foretak som gjennomfører en kombinasjon av tiltak for styrket miljøinnsats. Tilskuddet gjelder innenfor nedbørfelt Akersvannet beliggende i Sandefjord kommune og Tønsberg kommune. Tilskuddet gjelder for hele arealet et foretak driver innenfor dette nedbørfeltet.

Tiltaksklasser: trinn 1 og trinn 2.

- 1) For å få godkjent trinn 1 må de tre obligatoriske tiltakene være gjennomført pluss et av tilleggstiltakene.
- 2) For å få godkjent trinn 2 må to av tiltakene i trinn 2 gjennomføres i tillegg til trinn 1.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Miljøavtale for nedbørfelt Akersvannet	
Trinn 1 Avrenningstiltak	Obligatorisk: g) Ingen jordarbeiding om høsten på arealer med korn, oljevekster, belgvekster, frøeng siste høstingsår, grønnngjødsling og grønnfôrvekster. Gjennom vinterhalvåret skal arealet være i stubb (areal omfattet av § 20). Arealer med høstkorn/høstoljevekster godkjennes om de er direktesådd (§ 22). h) Ingen dyrking av grønnsaker, rotvekster eller poteter i erosjonsklasse 3 og 4. i) Etablerte fangdammer må fungere godt (tømmes ved behov) Velg minst et av tiltakene: j) Gras på arealer utsatt for erosjon i erosjonsklasse 3 og 4 (§ 21). k) Grasdekte vannveier og grasstriper i åker (§ 25). l) Grasdekt kantsone i åker (§ 26).
Trinn 2 Redusert fosfortilførsel og redusert næringsnedvasking	Velg minst to av tiltakene: g) Fangvekst sådd sammen med korn, oljevekster og belgvekster (§ 23) på minst halvparten av arealet med disse vekstene. h) Fangvekster sådd etter høsting av grønnsaker, poteter og rotvekster (§ 24). i) Miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel (§ 27) + Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange (§ 28). j) Redusert gjødsling av fosfor. Det skal ikke gjødsles med større mengder fosfor enn angitt i tabellen under. k) Jordforbedringstiltak som bruk av kompost eller mekanisk jordløsning etterfulgt av tilsåing med frøblanding tilpasset formålet. l) Ingen delgjødsling med fosfor.

Tabell for fosforgjødsling – miljøavtale:

Øvre grense for fosfor på arealer med P-AL >10 for følgende kulturer:

Gras	2,0 kg P/daa
Korn u/halmfjerning...	1,2 kg P/daa
Korn m/halmfjerning..	1,5 kg P/daa
Potet.....	3,5 kg P/daa
Kålvækster.....	2,1 kg P/daa
Belgvekster, bønner, åkerbønner, erter.....	1,5 kg P/daa
Gulrot	3,5 kg P/daa

Øvre grense for gjødsling med fosfor på arealer med P-AL >15 for følgende kulturer:

Løk:	4,5 kg P/daa
Salat:	2,7 kg P/daa

10 Generelle bestemmelser

§ 32 Utmåling og utbetaling av tilskudd

Tilskuddet utmåles etter satser fastsatt årlig av Fylkesmannen i Vestfold og Telemark i regionalt miljøprogram. Tilskuddet skal kun gis det året som tiltaket blir gjennomført.

Fylkesmannen kan sette et maksbeløp for tilskudd et foretak kan innvilges per tiltak eller grupper av tiltak innenfor temaene kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturminner- og miljøer, friluftsliv, avrenning til vann, utslipp til luft eller plantevern. Avgrensingen skal fastsettes i regionalt miljøprogram.

§ 33 Søknad

Foretak som søker tilskudd skal benytte søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet. Søknadsfristen er 15. oktober. For beitelag som søker tilskudd etter § 5 er fristen 15. november.

Dersom søknad leveres etter fristene i første ledd, reduseres tilskuddet med 1 000 kroner per virkedag inntil 20 virkedager etter fristens utløp. Tilskuddet kan ikke overdras til eie eller pant.

§ 34 Administrasjon, dispensasjon og klage

Fylkesmannen administrerer tilskuddene etter denne forskriften.

Vedtak om tilskudd fattes av kommunen. Fylkesmannen kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene om tilskudd fastsatt i denne forskriften.

Vedtak fattet av kommunen kan påklages til Fylkesmannen. Vedtak fattet av Fylkesmannen i første instans kan påklages til Landbruksdirektoratet.

§ 35 Opplysningsplikt og kontroll

Søker av tilskudd plikter å gi alle opplysninger som kommunen, Fylkesmannen og Landbruksdirektoratet finner nødvendig for å kunne forvalte ordningen.

Kommunen, Fylkesmannen og Landbruksdirektoratet kontrollerer at utbetaling av tilskudd er riktige. Søker plikter å utlevere all bokføring, korrespondanse og opptegetninger som vedkommer tilskuddet. Opplysninger gitt i forbindelse med søknad om tilskudd kan også kontrolleres ved telling og måling på de eiendommer som foretaket benytter i driften.

§ 36 Avkorting av tilskudd

Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har

- a) drevet eller driver sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet, eller
- b) gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre

kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.

Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket

- a) har oversittet de frister som kommunen, Fylkesmannen eller Landbruksdirektoratet har satt for å kunne utføre sine kontrolloppgaver i medhold av § 35,
- b) har brutt bestemmelser i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging, eller
- c) ikke har ført journal over plantevernmidler som foretaket har benyttet på arealene det søkes tilskudd for. Journalen skal inneholde opplysninger om navn på plantevernmiddelet som brukes, tidspunkt for behandling og dosen som er brukt, samt området og veksten som plantevernmiddelet ble brukt på. Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket ikke kan fremlegge slike journaler for de siste tre årene.

§ 37 Tilbakebetaling og renter mv.

Dersom foretaket som følge av manglende oppfyllelse av vilkår i denne forskriften eller av andre grunner har mottatt en utbetaling som ikke er berettiget, kan det feilutbetalte beløpet kreves tilbakebetalt fra mottakeren eller motregnes i senere utbetaling av tilskudd.

Tilsvarende gjelder differansen mellom utbetalt beløp og redusert tilskudd som følge av vedtak om avkorting etter § 36.

For tilbakebetalingskrav kan det kreves renter når kravet ikke innfris ved forfall. Ved grov uaktsomhet eller forsett kan renter kreves fra tidspunktet for utbetalingen av det urettmessige tilskuddet. Størrelsen på renten følger rentesatsen fastsatt med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Krav fra offentlig myndighet som utspringer av foretakets jordbruksvirksomhet kan motregnes i senere utbetalinger av tilskudd til foretaket.

§ 38 Ikrafttredelse.

Forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 17. juni 2015 nr. 641 om tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket, Vestfold og forskrift 1. juli 2018 nr. 1298 om regionale miljøtiltak i jordbruket, Telemark.